

INTEGRALNA PROIZVODNJA VOĆA KAO PREDUSLOV KVALITETA

Prof. dr Zoran KESEROVIĆ¹

Dr Marko INJAC²

Mr Nenad MAGAZIN¹

¹POLJOPRIVREDNI FAKULTET, Novi Sad

Department za voćarstvo, vinogradarstvo, hortikulturu i pejzažnu arhitekturu

²AGROSAVA, Beograd

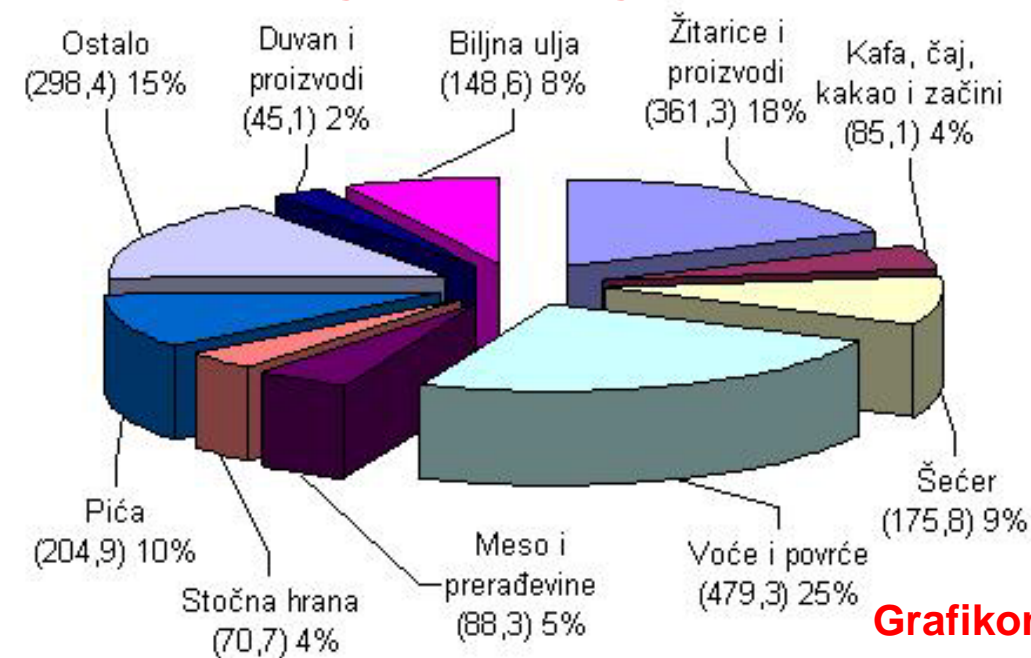

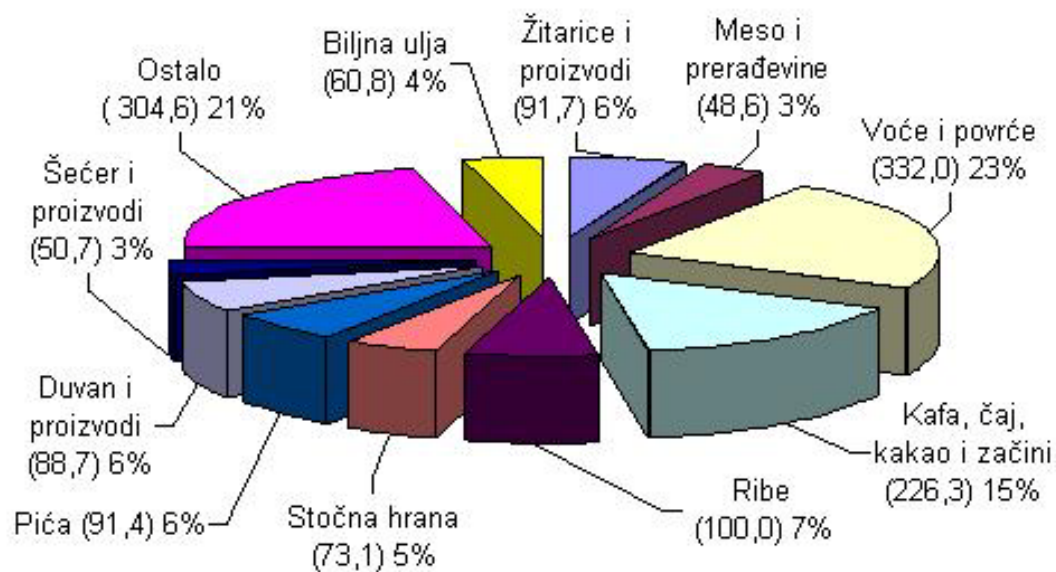
8 12:24

Grafikon 1. Struktura i vrednost izvoza (u mil. USD) agrara u 2008. godini

Grafikon 2. Struktura i vrednost uvoza (u mil. USD) agrara u 2008. godini

„Hrana treba da bude lek, a lek hrana“

Hipokrat

Intenziviranjem voćarske proizvodnje, povećani su prinosi, ali su stvoreni mnogobrojni problemi:

- **sve više se upotrebljavaju sintetički hemijski proizvodi,**
- **dolazi do izmene kvaliteta životne sredine,**
- **povećava se ostatak pesticida u plodovima.**

Todorović (2005) navodi da se u svetu godišnje registruje oko 3 miliona teških trovanja pesticidima. Oko 95% trovanja se desi u zemljama u razvoju.

- **Da bi se zadovoljili zahtevi za zaštitu životne sredine i zdravstvenu bezbednost voća Parlament EU je usvojio ZAKON nazvan “CRITERIUM CUT OFF” po kojim se zabranjuje veliki broj pesticida. Registruju se novi selektivniji pesticidi, toksikološki i ekotoksikološki povoljniji**

Da bi se smanjili rizici proizvodnje i obezbedili standardi EU je kao rešenje uvela:

- **PRINCIPE INTEGRALNE PROIZVODNJE VOĆA** – ekonomska (profitna) proizvodnja zasnovana na naučnim principima koja povećava učešće STRUKE u proizvodnji

Novi pesticidi zahtevaju i novu tehnologiju gajenja voća:

- Podizanje monosortnih zasada ili zasada po blok sistemu
- Primenu biljnih stimulatora rasta
- Protivgradne mreže
- Nove agro i pomotehničke mere

UVOĐENJE INTEGRALNOG KONCEPTA PROIZVODNJE

Integralna proizvodnja je najviše zastupljena u voćarstvu, povrtarstvu i vinogradarstvu. Od voćnih vrsta, integralna zaštita je najviše zaživela kod jabuke i kruške.

OBUKA KADROVA I PROIZVOĐAČA

- Velika prednost Srbije je što ima kvalitetne inženjere zaštite bilja i(ili) voćarstva, dakle **SPECIJALISTE** u tim oblastima

- izbor kvalitetnog – sertifikovanog sadnog materijala
- izbor voćnih vrsta i sorti koje su tolerantne ili otporne na važnije prouzrokovane bolesti i štetočina

Novi pristup podizanja zasada

Ishrana voćaka u integralnoj proizvodnja se zasniva na sledećim principima:

- **đubrenje na osnovu plodnosti zemljišta i stanja biljaka (hemijska analiza zemljišta, lista i ploda)**
- **redovna upotreba organskih đubriva**

K.O.	k. br.	potez: Bašta-plastenik				Površina: 1,00ha		
		CaCO ₃	Humus	Azot	pH		P ₂ O ₅	K ₂ O
Sadržaj		%	%	%	KCl	H ₂ O	mg/100 g zem.	
dubini								
377/0-30		8,76	5,57	0,279	7,05	7,42	127,20	400,0
378/30-60		7,54	3,70	0,184	6,83	7,14	100,20	380,0
prosek		8,15	4,64	0,232	6,94	7,28	113,70	390,0

Dubina uzorka	CaCO ₃ (%)	Humus (%)	pH	P ₂ O ₅	K ₂ O
0–30	14,40	1,37	7,70	99,90	50,2
30–60	15,44	0,99	7,72	99,90	41,5
Prosek	14,92	1,18	7,71	99,90	45,9

Dubina uzorka	CaCO ₃ (%)	Humus (%)	pH	P ₂ O ₅	K ₂ O
0–30	4,20	2,37	7,95	40,0	19,5
30–60	8,40	1,59	8,21	6,0	9,5

INTEGRALNA ZAŠTITA

- Tretiranja se vrše samo ako brojnost štetočina pređe pragove tolerancije
- Zaštita se radi po sortama, a ne ista za ceo voćnjak
- Karence (broj dana primene pre berbe) su duže od registrovanih čime se smanjuje rizik, a povećava zdravstvena bezbednost voća
- Količinu preparata treba određivati prema zapremini krune

- u zaštiti od bolesti i štetočina koristiti pre svega biološke i mehaničke mere borbe i upotreba pesticida sa zelene i žute liste,
- poštovanje karence,
- biološko suzbijanje štetočina,
- sintetički polni feromoni (SPF)

